

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 504/2021-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Perhács, s. r. o., Jelenec 353, proti postupu a rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Tdo/47/2020 z 24. marca 2021, postupu a rozhodnutiu Krajského súdu v Nitre č. k. 4To/57/2018 z 26. septembra 2019 a rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 2T/32/2015 z 26. októbra 2015 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. júna 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. c) a d) a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Sťažovateľ tiež navrhuje napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu v spojení s napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, priznať primerané finančné zadost'učinenie vo výške 10 000 eur a priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len „TZ“) v súbehu z prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) TZ a odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 4 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu a skúšobnou dobou v trvaní jedného roka.

3. Krajský súd v Nitre rozsudkom č. k. 4To/21/2016 z 10. novembra 2016 zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu v časti výroku o treste a sťažovateľovi uložil peňažný trest vo výške 800 eur s náhradným trestom odňatia slobody vo výmere 2 mesiacov.

4. Najvyšší súd rozsudkom č. k. 6Tdo/26/2017 z 18. júla 2018 vyslovil porušenie Trestného poriadku (ďalej len „TP“) v ustanoveniach § 316 ods. 3 písm. a) a § 317 ods. 1 TP v neprospech sťažovateľa a rozsudok krajského súdu sp. zn. 4To/21/2016 zrušil.

5. Krajský súd napadnutým rozhodnutím zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu v časti výroku o treste a sťažovateľovi uložil peňažný trest vo výške 500 eur a náhradný trest odňatia slobody vo výmere 1 mesiaca.

6. Najvyšší súd napadnutým rozhodnutím dovoľanie sťažovateľa odmietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti tvrdí, že uvedených trestných činov sa nedopustil. Sťažovateľ vo svojom dovolaní zo 4. augusta 2020 uviedol ako dôvody dovolania § 371 ods. 1 písm. b), c), e) a g) TP. Sťažovateľ týmito dôvodmi namietal nezákonné zloženie súdu, rozhodovanie sudcu, ktorý mal byť vylúčený, porušenie práva na obhajobu, keď okresný súd a krajský súd odmietli vykonať ním navrhovaný dôkaz (videozáznam, oboznámenie sa s jeho prepisom a fotografiami), ktorý bol podľa súdov získaný bližšie nezisteným spôsobom, a tak sa museli súdy vysporiadať s otázkou, či bol tento dôkaz zadovážený zákonným spôsobom. Sťažovateľ tiež namietal zákonnosť vykonania rekognície z dôvodu, že poškodená najprv nevedela útočníka popísať ani okrajovo z dôvodu, že si z tej noci na nič nepamätala aj z dôvodu požitia alkoholu, avšak v zápisnici o vykonaní rekognície je uvedené, že poškodená si je stopercentne istá, že sťažovateľa spoznala.

8. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vytýka najvyššiemu súdu, že v jeho uznesení o odmietnutí dovolania absentuje odôvodnenie k nezákonnosti rekognície ako celku a tiež absentuje odôvodnenie k nevykonaniu zásadného dôkazu (kamerový videozáznam).

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa okresným súdom:

9. Ústavný súd v danej súvislosti poukazuje na čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

10. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd preto automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tých základných práv alebo slobôd, porušenie ktorých namieta, sa mohol sťažovateľ domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu

nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

11. Uvedený princíp subsidiarity bol rovnako premietnutý aj do § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZUS“), v zmysle ktorého ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

12. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol predmetom konania pred krajským súdom na základe odvolania sťažovateľa. Pre rozhodnutie ústavného súdu v danej časti je teda podstatné, že napadnutý rozsudok okresného súdu bol podrobený zákonnému prieskumu zo strany odvolacieho senátu krajského súdu, teda bol v danom prípade dodržaný princíp subsidiarity, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy a § 132 ods. 1 ZUS.

13. Uvedená skutočnosť tak vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou prezentovaného porušenia označených práv sťažovateľa napadnutým rozsudkom okresného súdu, a preto bolo potrebné ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. a) ZUS pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa krajským súdom:

14. Sťažovateľ prostredníctvom ústavnej sťažnosti rovnako napadol aj rozsudok krajského súdu.

15. V tejto súvislosti ústavný súd v súlade so svojou stabilnou judikatúrou zdôrazňuje, že vo veciach, ktoré patria do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou (resp. ďalšou) opravnou inštanciou (II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, IV. ÚS 339/2013). Za danej situácie preto neexistuje relevantný dôvod na to, aby ústavný súd preskúmaval napadnuté rozhodnutie krajského súdu ako odvolacieho súdu v kontexte argumentácie sťažovateľa, ktorá už bola predmetom prieskumu zo strany dovolacieho súdu, ktorého právomoc predchádzala právomoci ústavného súdu.

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) ZUS pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.3. K namietanému porušeniu práv sťažovateľa najvyšším súdom:

17. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, ktorý na neverejnom zasadnutí konanom 24. marca 2021 podľa § 382 písm. c) TP odmietol dovolanie sťažovateľa a zistil, že v tejto časti je ústavná sťažnosť sťažovateľa zjavne neopodstatnená.

18. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď napadnutým postupom alebo napadnutým rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím

príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 348/2019). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, IV. ÚS 62/08, I. ÚS 165/2015).

19. Najvyšší súd v napadnutom uznesení na strane 13 a 14 uviedol, že „*Obvinený v podanom dovolaní označil ako dovolacie dôvody, ktorých naplnenia sa domáha dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b), písm. c), písm. e) a písm. g) Trestného poriadku. Najvyšší súd pri preskúmaní obsahu dovolania v spojení s rozsudkami oboch skôr vo veci konajúcich a rozhodujúcich súdov zistil, že obvinený [REDAKOVANÉ] už v skoršom konaní v predmetnej trestnej veci podal vo vzťahu k ním označeným dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. g) Trestného poriadku z hľadiska vecného obsahu dovolacích námietok materiálne takmer totožné formulované dovolanie. Na podklade skôr podaného dovolania obvineného rozhodol najvyšší súd rozsudkom, sp. zn. 6Tdo/26/2017, z 18. júla 2018 okrem iného tak, že vyslovil nenaplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g) Trestného poriadku s poukazom na to, že ich existencia zjavne nebola preukázaná. Nakoľko opätovne podané dovolanie predstavuje obsahovo totožné dovolacie námietky s ich podradením pod totožné dovolacie dôvody, nezostáva najvyššiemu súdu iné, len poukázať na skorší rozsudok najvyššieho súdu a v ňom podrobne uvedené dôvody viažuce sa na odmietnutie takto formulovaných dovolacích námietok.*“

20. Ústavný súd vlastným šetrením preskúmal rozsudok najvyššieho súdu č. k. 6Tdo/26/2017 z 18. júla 2018. Z odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že sťažovateľ už v skoršom dovolaní namietal, že ním napadnuté rozhodnutia boli založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, t. j. rekognícia bola vykonaná prostredníctvom fotoalbumov. Sťažovateľ taktiež namietal porušenie práva na obhajobu v tom smere, že súd zamietol jeho návrh na vykonanie dôkazov a že napadnuté rozsudky sú nepreskúmateľné, pretože nereagovali na jeho obhajobu.

21. K rekognícii najvyšší súd v rozsudku uviedol, že „*Trestný poriadok v ustanovení § 126 ods. 2 umožňuje rekogníciu vykonať aj podľa fotografií, prípadne s použitím technických prostriedkov. V zmysle odseku 1 tohto ustanovenia vypovedajúca osoba – napr. svedok pred opoznaním na výzvu vypočúvajúceho opíše výzor osoby na zistenie jej totožnosti. V danom prípade výzor osoby, ktorá mala spôsobiť zranenie opísala poškodená. Tvrdenie obvineného, že išlo o všeobecný opis neobstojí, pretože súdy vychádzali aj z ďalších dôkazov, ktoré boli zákonne vykonané. Nejde teda o nezákonný dôkaz, resp. o dôkaz nezákonne vykonaný, ako sa toho obvinený v dovolaní domáhal... dovolací dôvod § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. nie je naplnený.*“

22. Najvyšší súd v rozsudku ďalej uviedol, že „*Porušenie práva na obhajobu zo spisu nevyplýva. Obvinený si 20.06.2014 zvolil za obhajcu advokáta [REDAKOVANÉ], ktorý sa zúčastnil úkonov – výsluchov obvineného, svedkov, poškodenej, konfrontácii, štúdia spisu, podal odpor proti trestnému rozkazu, aktívne sa zúčastnil hlavných pojednávaní, na ktorých bolo rozhodnuté aj o návrhoch obhajoby na doplnenie dokazovania, vrátane prehratia obrazového*

záznamu na CD nosiči, oboznámením sa s jeho prepisom a fotografiami z neho... Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., preto nie je naplnený.“

23. Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd v ústavnou sťažnosťou napadnutom rozhodnutí odkázal na svoje skoršie rozhodnutie, ktorým bolo rozhodnuté o totožných námietkach sťažovateľa, ktorý napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu namietal izolovane.

24. Ústavný súd podotýka, že právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) TP je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu. Za porušenie práva na obhajobu nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 TP, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 TP. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) TP, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) TP, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

25. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 písm. g) ZUS ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. septembra 2021

Robert Šorl
predseda senátu